

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

F. D. BESKOWSKA SKOLAN

I

STOCKHOLM.

LÄSÅRET 1883—1884.

1. Plan för Kristendomsundervisningen.
 2. Årsredogörelse.
-

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS NYA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET, 1884.

F. D. BESKOWSKA SKOLAN

I

STOCKHOLM.

LÄSÅRET 1883—1884.

1. Plan för Kristendomsundervisningen.
2. Årsredogörelse.

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS NYA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET 1884.

F. d. Beskowska skolan

består af

1. **En förberedande afdelning** med tre klasser, för gossar från 6 till 9 år. I lägsta klassen mottagas nybörjare.
 2. **Mellanskolan** med sex klasser, för gossar från 9 till 15 år. För inträde i mellanskolans lägsta klass fordras inga kunskaper i främmande språk.
 3. **Gymnasialafdelningen** med två klasser (tvååriga): åldern 15 till 19 år. Vid slutet af hvarje vårtermin anställles vid läroverket mogenhetsexamen med sista årsafdelningens lärjungar.
 4. **Slöjdskola**, hvori deltagandet är frivilligt. a) Snickerislöjd för lärjungar från 10 års ålder, b) småslöjd för de yngre lärjungarne.
-

Plan för kristendomsundervisningen.

Det skulle säkerligen vara af ej ringa gagn och icke obetydligt bidra till utveckling och förbättring af undervisningen i de särskilda ämnena, om flere lärare offentligent framlade resultaten af sin erfarenhet rörande behandlingssättet af det ena eller andra läroämnet. Troligtvis gifves det få lärare med intresse för sitt ämne och förstånd att uppfatta sina lärjungar på deras olika utvecklingsstadier, som icke från någon sida behandla sitt ämne på ett för andra lärorikt sätt. Häri ligger nu möjligheten att så småningom få samladt ett förråd af metodiska iakttagelser, förslag till planer för de olika läroämnenas behandling, framställningar åsyftande ett altmer naturenligt fortskridande i mån af lärjungarnes utveckling o. s. v.

Hvarje sådant bidrag skulle kunna göra nytta; samlade och grupperade samt derefter jämförda, granskade och diskuterade inom större eller mindre kretsar af yrkesbröder, skulle de kunna lägga grund för en specialmetodik, hvilkens inflytande på undervisningsväsendet i vårt land borde blifva rätt betydligt. Säkerligen skulle både äldre och yngre lärare hafva godt af att hvar för sitt läroämne taga kännedom om en sådan specialmetodik; och det kunde kanske sättas i fråga, huruvida icke en sådan — grundad som den borde blifva på erfarenhet i detaljer — vore lämpligare till handledning för dem, som förbereda sig till lärarekallet, än allmänt fattade metodiska föreskrifter.

Men äfven om man icke tänker sig ett så vidtomfattande resultat, hvilket väl är en tämligen fjärran liggande framtidstanke, så tro vi, att enskilda bidrag af ofvan antydd art redan såsom sådana kunna vara lämpliga att taga vara på. Passande upplagsställen för hop-samlade af dylika har man i läroverkens årsprogram.

För så vidt sådana bidrag rörande ett läroämnes behandling vunne allmännares tillslutning inom ett läroverk, skulle de äfven kunna verka för åstadkommande af större enhet och kontinuitet vid undervisningen. En ny lärare hade en fastare utgångspunkt för att

kunna föra sin undervisning framåt i samma riktning, med fasthållande af samma grundtanke och — för så vidt hans egen individualitet sådant medgäfvne — stundom äfven med bibehållande i detalj af en metod, likartad med den, som förut varit gällande.

Dessa i största korthet antydda tankar hafva föranledt oss att här intaga nedanstående detaljerade plan för kristendomsundervisningen i vår skola, icke utan förhoppning att framdeles kunna låta den åtföljas af andra, af olika art och rörande andra ämnen, men med samma hufvudsakliga syftemål.

Föreliggande plan är utarbetad af skolans hufvudlärare i kristendom, Lektor Berglund. Dess grundtanke har vunnit allmänt bifall hos vederbörande lärare och lärarinnor, hvarför vi antaga, att den i hufvudsak hädanefter kommer att följas vid vår skola. Delvis är den för öfrigt sedan länge tillämpad.

Nedre första klassen:

- a) Berättelser ur Gamla testamentet (med Kurtz' lärobok för hemlexor) till och med Jakobs död jämte läsning af Första Mose bok (kap. 1—9. 11. 12: 1—10. 13—18. 19: 1—28. 21: 1—21. 22: 1—19. 23. 24. 25: 1—11, 19—34. 26: 1—6, 34, 35. 27—29. 30: 22—34. 31: 1—9, 17—55. 32. 33. 35: 1—20, 27—29. 37. 39—50.
- b) Första artikeln med Luthers förklaring.
- c) Dav. ps. 23. 121. 139: 1—11, 14, 16. Math. 6: 24—33. — Sv. ps. 24: 1, 2. 33. 36. 250. 342.

Öfre första klassen:

- a) Berättelser ur Gamla testamentet till och med Moses' död jämte läsning af Mose böcker 2—5 (2 Mos. 1—20. 24—34. 35: 4—35. 36: 1—6. 39: 42, 43. 40. — 3 Mos. 1—9. 10: 1—11. 16. 18: 1—5, 24—29. 19: 1—18, 32—37. 20: 22—26. 23. 25. 26. — 4 Mos. 1—4. 6: 22—27. 7. 9: 15—23. 10—14. 15: 17—41. 16. 17. 19. 20. 21: 1—13, 21—26, 31—35. 22—24. 32: 1—33. 33: 50—56. 35. — 5 Mos. 1—11. 17: 8—20. 18: 15—19. 28. 29: 29. 30—34).
- b) Tio buden (efter 2 Mos. 20) med Luthers förklaring.
- c) Math. 1—7 (Bergspredikan med hänvisning till Sinai-lagstiftningen) med Luk. 1 och 2 såsom inledning.

- d) Dav. ps. 1. 19. 78. 147 — Sv. ps. (t. ex.) 140: 4—6. 141: 1, 2, 7—14. 145. 247: 1, 3, 4. 298. 430: 1, 3, 4, 5.
-

Andra klassen:

- a) Berättelser ur Gamla testamentet till och med David jämte läsning af Josua bok. — 2 Sam. (delvis).
 b) Math. 8—28.
 c) Fader vår och Andra artikeln med Luthers förklaring.
 d) Dav. ps. 3. 34. 52. 54. 56. 57. 59. 60. — Sv. ps. (t. ex.) 50. 63: 1—3, 8, 13—15. 66. 69. 94. 96. 124. 424: 2, 4—6.
-

Tredje klassen:

- a) Berättelser ur Gamla testamentet till dess slut jämte läsning af 1 Konungaboken till och med Nehemia bok (delvis).
 b) Lukas' evangelium.
 c) Tredje artikeln med Luthers förklaring och i sammanhang dermed läran om Dop och Nattvard i största korthet med anslutning till passande lärostycken och liknelser i evangeliet (t. ex. Luk. 3. Math. 5: 2—10. Math. 13. Luk. 15 o. s. v.)
 d) Dav. ps. 32. 51. 103. 130. — Sv. ps. (t. ex.) 129. 138. 176. 199: 1, 4, 5. 210. 481: 1—5. 487.
-

Fjerde klassen:

Återblick på och öfverblick öfver Gamla testamentets historie ifrån synpunkten af en fortskridande utveckling och förberedande realisation af en gudomlig plan och föresats, genom löften och förutsägelser i någon mån yppad, äfvensom i lagars och inrättingars skuggbilder, med betonande af från denna synpunkt viktiga ställen i historien och profeterna, hvilka senare delvis läsas.

- Exempel: 1 Mos. 3: 15. 5: 21—24. 11: 8, 9 (jfr Ap. Gern. 14: 15—17). 12: 1—3. 14: 18—20. 18: 17—19 (jfr Rom. 3: 2). 22: 15—18. 49: 8, 10. 2 Mos. 3: 1—6. 12. 19: 4—6. 20. 25: 2, 8. 4 Mos. 21: 5—9. 24: 17—19. 5 Mos. 18: 18, 19. 30: 6.
 2 Sam. 7: 12—14. Ps. 2. 16. 22. 40. 110. Job 19: 25—27.
 Hos. 3: 4, 5. 6: 1—6. 13: 4—14. Joel 1, 2. Jona. Mika.
 1: 1—6. 3: 9—12. 4: 1—7. 5: 1—4. 6: 1—8. 7: 18—20. Esa. 1: 1—20. 5: 1—7. 6—12. 24—26. 40: 1—11. 42: 1—8. 49: 1—26.

52: 1, 7, 10, 13—15. 53. 60: 1—10, 18—21. 61: 1—3. 65: 17. 66: 22—24. Hab. 2: 1—4. Jer. 1. 2: 1—19. 3: 1—19. 5: 1—6. 7: 1—16. 9. 19—21. 23: 1—8. 24. 25: 1—12. 26—28. 29: 1—14. 30. 31: 15—20, 31—34. 33: 14—16. 36—43.

Hes. 1. 2: 1—7. 3: 17—21. 17: 22—24. 18: 1—4, 19—32. 34. 36: 16—28. 37: 1—14. 47: 1—9. Dan. 1—7. 9. 12: 1—3. Ps. 137: 1—6. Hagg. 1. 2: 1—10. Zak. 6: 12, 13. 9: 9, 0 11: 12, 13. 12: 10. 13: 1. 14: 7—9. Mal. 3: 1—3. 4: 1—6.

Femte klassen:

Afslutning af kursen från föregående klass jämte en kort öfverblick öfver eller återblick på evangeliet med tillägg af Apostlagerningarna, således en sammanfattning af hvad Jesus begynte göra och lära, samt huru apostlarne vidare fortsatte verket enligt Herrens uppdrag och i hans andes kraft.

Nedre sjette klassen:

- a) Kyrkans historie före reformationen, särskildt de första århundradenas så utförligt som möjligt.
- b) Hebreerbrevet. Jakobs bref. Filipperebrevet.

Öfre sjette klassen:

- a) Kyrkans historie efter reformationen.
- b) Troslärans allmänna del om religionens och uppenbarelsens begrepp, dess historie i korta drag (= urreligion, förfall, hedendom, judendom, kristendom, separatkyrkor, lutherska läran) samt Första artikeln; — d. v. s. kap. 1—6 i den gällande läroboken.
- c) 1 Petri, 1 Johannes' och 1 Tessal. brefvet.

Nedre sjunde klassen:

- a) Troslärans fortsättning och afslutning, d. v. s. kap. 7—11 i läroboken.
 - b) Johannes' evangelium.
-

Öfre sjunde klassen:

- a) Repetition af historien och trosläran.
 - b) Romarebrefvet.
-

Såsom af denna plan framgår, vill undervisningen väsentligen vara baserad på historien och på bibelstudiet, så att lärobegreppen få framgå ur och näras af denna fastare grund, icke blott bevisas med den heliga skrift, utan så vidt möjligt hämtas derur, och det i den progression, som svarar emot utvecklingen af ungdomens fattningsgäfvä. Härigenom synes undervisningen vinna i ursprunglighet, friskhet och vexlande rikedom. Intresset bör bättre kunna vidmakthållas, intrycken blifva mera lefvande och varaktiga samt kunskapen framväxa ur egen intuition och eftertanke, altså säkrare än eljest blifva lärjungens egendom.

Årsredogörelse.

Undervisningstid. Sedan examina hållits den 12 och 13 September dels med de skolans egna lärjungar, som vid föregående termins slut icke blifvit i följande klass uppflyttade, dels med till intagning i skolan nyanmälde, började *Höstterminens* undervisning i alla klasser, utom i den första förberedande, den 14 September. Sistnämnda klass började den 25 September. Terminen afslutades den 20 December. *Vårterminen* började den 17 Januari och kommer att afslutas den 6 Juni.

Den dagliga arbetstiden har börjat med morgonbön, som hållits i bönsalen, med klasserna 6:1—7:2 kl. $\frac{3}{4}$ 8—8 och med kl:na 1:1—5 kl. $\frac{1}{2}$ 9— $\frac{3}{4}$ 9. I de tre lägsta klasserna har morgonbön hållits med hvarje klass af klassföreståndarinnan före första morgonlektionen.

Första förberedande klassen har dagligen erhållit undervisning från kl. 10 till 1, med en half timmes uppehåll. De följande sju klasserna hafva haft fyra lektioner dagligen, nämligen 2:dra och 3:dje förb. kl. 9— $\frac{3}{4}$ 11 och kl. 12— $\frac{3}{4}$ 2, samt klasserna 1:1—4 mellan kl. 8.45—10.50 samt kl. 12—2.10 (onsdag och lördag till kl. 2.30). Lästiden före och efter frukostloftet har varit fördelad på två lektioner, skilda genom 15 minuters ledighet. — Före frukostloftet har 5:te klassen haft samma undervisningstid som nyss nämnda klasser; efter detsamma från kl. 12 till kl. 2 två dagar och till kl. 3 fyra dagar i veckan. — De fyra öfversta klasserna hafva alla dagar haft undervisning mellan kl. 8 och 11 f. m.; efter frukosten hafva 6:1 och 6:2 läst fyra dagar kl. 1—3, samt 6:1 två dagar kl. 12—2, 6:2 en dag kl. 12—2, en dag kl. 1—2; 7:1 tre dagar kl. 1—3, två dagar kl. 1—2; 7:2 två dagar kl. 1—3, två dagar kl. 1—2 (vårterminen kl. 11—12). 7:1 har *en* dag och 7:2 *två* dagar i veckan varit ledig efter kl. 11.

I dessa tider ingår äfven tiden för undervisning i välskrifning och teckning.

Lärokurser samt Läro- och Läseböcker.

Första förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken *Aurelius*.

Läsning och skrifning efter ljud- och skrif-läsemetoden; Sandbergs ABC-bok; omkr. 50 stycken ur »Barnens andra läsebok» af S. Almquist, 1:sta delen.

Andra förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken *Porath*.

- Kristendom:** Berättelser ur Gamla och Nya Testamentet; läsning af af psalmverser.
- Svenska:** *Innanläsning:* »Barnens andra läsebok» af S. Almquist. Läsning för barn» af Topelius, 2:dra och 3:dje boken.
Rättstafning: Stycken ur »Barnens andra läsebok», dels afskrifna, dels inlärdade och efter föresägning skrifna.
- Räkning:** Hufvudräkning med talen 1—20. Hemräkning till och med sidan 16 i Sievers' räknebok.

Tredje förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken *H. Hauffman*.

- Religion:** Berättelser ur Gamla och Nya testamentet; budordens texter; utanläsning af psalmverser.
- Svenska:** *Innanläsning:* Robinson Crusoe; Starbäcks »Små berättelser» ur svenska historien; Fryxells historie, första delen.
Rättstafning: Stycken ur S. Almquists läsebok, dels efter föresägning, dels afskrifna.
- Räkning:** Hufvud- och hemräkning efter Sievers' räknebok till och med sidan 42; addition i hela tal; multiplikationstabellen.
- Historie:** 11 af Starbäcks »Små berättelser».

Nedre första klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken *A. Hauffman*.

- Religion:** 1:sta Mosebok, Jobs bok jämte motsvarande berättelser ur Kurtz' lärobok (§ 1—27); 1:sta artikeln af lilla katekesen med förklaring; läsning af psalmverser.
- Svenska.** *Innanläsning:* Berättelser ur »Läsning för barn» af Topelius, andra boken; Robinson Crusoe. *Rättstafning:* Skrifning efter föresägning, dels ur Sundéns rättstafningslära, dels ur Folk-skolans läsebok
- Historie:** Sagotiden efter Fryxells historie.
- Geografi:** Sverige efter Roths lärobok.
- Räkning:** Addition, subtraktion, multiplikation samt lättare tal af division i hela tal. Hufvud- och hemräkning efter Sievers' räknebok sid. 40—81.
- Latin:** Förberedande öfningar, 9 stycken; Törnebladhs elementarbok, 16 stycken; tilläggsöfningar, 10 stycken.

Öfre första klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken *Söderström*.

- Kristendom:** Moseböcker 1—5 med ledning af Kurtz' lärobok; bergspredikan efter Math. evangelium; 1:sta hufvudstycket af lilla katekesen.
- Svenska:** *Innanläsning:* Delar af Folkskolans läsebok.
Rättskrifning: Sjelf- och medljudens teckning till S-ljudet, efter föresägning.
- Latin:** Styckena 21—44 af Törnebladhs elementarbok, samt motsvarande delar af formläran efter Törnebladhs-Lindroth. Skriftlig öfversättning af elementarbokens 15 första stycken.
- Historie:** Forntiden och medeltiden till Margareta efter Odhners lärobok.
- Geografi:** Norge, Danmark, Finland; Europas kustbildning; repetition, efter Roths lärobok n:o 2.
- Räkning:** Repetition af de fyra enkla räknetsätten; de förberedande öfningarna samt addition och subtraktion af vanliga bråk; hufvud- och hemräkning efter Sievers' räknebok sid. 71—100.

Andra klassen.

Klassföreståndare: Rektor *Bergman*.

- Kristendom:** Israels historie från Josuas till Salomos tid; repetition af 5 Moseböcker med ledning af Kurtz' lärobok; 1:sta och 2:dra hufvudstyckena af lilla katekesen jämte bibelställen och psalmverser.
- Svenska:** *Innanläsning:* Fjerde- och femte- samt större delen af andra afdelningen ur Folkskolans läsebok.
Rättstafning: Sjelf- och medljudens teckning till och med äng-ljudet, inöfvad genom skrifning efter föresägning.
- Latin:** *Öfversättning:* Fabler och berättelser ur Törnebladhs elementarbok ($4\frac{1}{2}$ sid.); Aristides, Cimon, Conon, Iphicrates och Chabrias (8 sid.) ur Cornelius Nepos. — *Grammatik:* Verba anomala och defectiva, prepositioner och samordnande konjunktioner jämte repetition af formlärans öfriga delar; af syntaxen till läran om ackusativen, allt efter Törnebladhs-Lindroth. — Skriföfningar på lärorummet.
- Franska:** 34 lektioner i Ploetz' elementarbok; skriftlig öfversättning af omkring 20 stycken.
- Historie:** Från Margareta till Karl X Gustaf efter Odhners mindre lärobok och Sjögrens läsebok; repetition till Karl IX.
- Geografi:** Från Ryssland till Italien efter Roths lärobok; repetition till Frankrike.
- Räkning:** Fullständig kurs i bråk samt sorträkning efter Nyströms lärobok; talrika exempel utom de i läroboken förekommande.

Tredje klassen.

Klassföreståndare: Kand. *Lind*.

- Religion:** Israels historie, enligt hithörande historiska böcker af Gamla Testamentet och Kurtz' bibliska historie, från och med Samuel

- till babyloniska fångenskapen. — Lilla katekesen: 3:dje hufvudstycket jämte dithörande bibelställen och verser ur svenska Psalmboken, samt repetition af 1:sta och 2:dra hufvudstyckena.
- Svenska:** Läsning samt redogörelse för innehållet af Fänrik Ståls sägner. — Rättskrifningsöfningar hvarje vecka. — Utanläsning och talöfningar.
- Latin:** *Öfversättning:* Cornelius Nepos: Themistocles, Pausanias, Chabrias, Epaminondas, Timoleon, Hamilcar, Iphicrates och De Regibus (25 sidor).
Grammatik: Läran om apposition och pronominalkongruens, om dativen och akkusativen samt repetition af hela kasusläran; Formläran till slut genomgången och repeterad, alt efter Törnebladh-Lindroth. — Extemporalier och skriföingar på lärorummet.
- Franska:** Ploetz' elementarbok, lekt. 41—64, och de 3 första regelbundna konjugationerna; repetition af det föregående; en del af de svenska styckena skriftligen öfversatta.
- Historie:** Nyare tiden från och med Karl X Gustaf till 1809 efter Odhners mindre lärobok jämte delar af Sjögrens historiska läsebok från motsvarande tid. Repetition till Gustaf III.
- Geografi:** Italien, Grekiska halfön, Asien, Afrika och af Amerika till Förenta staterna (Roths lärobok 1 eller 2).
- Matematik:** *Geometri:* Hela 1:sta boken af Euklides, efter Lindman; öfningsatser efter Todhunter-Hultman. — *Aritmetik:* Phragmén, repetition af bråk samt regula de tri och intresse-räkning.
- Naturkunskap:** *Zoologi:* Menniskokroppen och däggdjurstyperna efter Almqvist-Lagerstedt. *Botanik:* Undersökning af lefvande växter.

Fjerde klassen.

Klassföreståndare: Kand. *Planck.*

- Religion:** Israels historie från och med Babyloniska fångenskapen till och med Jerusalems förstöring, enligt Daniels, Esthers, Esra och Nehemia böcker, delar af profeterna Jeremia, Haggai och Malachi samt af Mackabeernas böcker och Kurtz' bibliska historie; derjämte en öfversigtlig genomgång af första Mosebok.
- Svenska:** *Läsning:* Fänrik Ståls sägner och Julqvällen af Runeberg; delar af Gamla tidens historie ur Sjögrens läsebok. Utanläsning af längre och kortare poetiska stycken samt berättande af sagor eller historiska tilldragelser efter lärjungarnes eget val. *Rättskrifningsöfningar* hvar annan vecka.
- Latin:** *Öfversättning:* Cornelius Nepos: Alcibiades, Hamilcar, Hannibal och M. Porcius Cato (18 sidor) Julius Cæsar, bok I kap. 1—31 (16 sidor). — *Grammatik:* Tempusläran, infinitivus, acc. c. inf., oratio obliqua, fråge- samt konsekutiv- och finalsatser. — Extemporalier efter Törnebladh. — En skriföfning hvarje vecka.
- Franska:** Ploetz' elementarbok lekt. 71—85; repetition; de flesta styckena i läseboken; en del af de svenska styckena skriftligen öfversatta.

- Tyska:** Calwagens elementarbok till 14:de stycket af andra kursen med motsvarande grammatik; de flesta svenska styckena skriftligen öfversatta.
- Historie:** Fäderneslandets historie från 1809—1872 efter Odhners mindre lärobok; repetition af Forntiden. Medeltiden och Nyare tiden till Karl XI, jämte större delen af Sjögrens läsebok för motsvarande tid.
- Geografi:** Amerika och Australien, astronomisk och fysisk geografi, samt repetition af Sveriges politiska (Roths lärobok).
- Matematik:** *Geometri:* Euklides efter Lindman, 2:dra boken och satserna 1—35 i 3:dje boken, samt repetition af 1:sta och 2:dra boken; öfningssatser 17—105 i Todhunter-Hultman. *Algebra:* Hela tal samt polynomers upplösning i faktorer efter Haglund. *Aritmetik:* Repetition af bråk samt rabatt- och bolagsräkning.
- Naturkunskap:** *Zoologi:* Vertebraternas typer och system efter Almquist-Lagerstedt. — *Botanik:* Undersökning och examinering af lefvande växter.

Femte klassen.

Klassföreståndare: Doktor *Bodorff*.

- Religion:** En öfversigtlig genomgång af Gamla Testamentets historie och skrifter.
- Svenska:** *Läsning:* De fem sista sångerna ur Elgskytterne af Runeberg; valda stycken ur Melins och Hernlunds läsebok, såsom lefnadsteckningar af Tegnér och Geijer samt smärre dikter af dessa m. m. — Bjurstens satslära. — Repetition af Sundéns rättstafningslära. — Muntliga föredrag. Rättstafningsöfningar; 2 uppsatser. — Utanläsning.
- Latin:** *Öfversättning:* Cæsar, De bello Gallico från 17 kap. I boken till III boken (36 sidor); Sallustius, De bello Jugurthino till 10:de kap. (5 sidor); Ovidii Metamorphoser, Origo et fabrica mundi, Aetates samt af Pyramus et Thisbe till 75 versen (223 verser). — *Grammatik:* Böjning af grekiska ord, verbalförteckningen och kvantitetsläran samt repetition af det återstående af formläran. Af syntaxen läran om pronomen, verbet, tempora, modi, utom den oberoende konjunktiven, §§ 290—320 (utom §§ 306—310); repetition af infinitiven, sats-satser, frågesatser och oratio obliqua. — Extemporalier ur Törnebladhs extemporaliebok. — 25 stilar, hvaraf 4 på lärorummet.
- Grekiska:** *Öfversättning:* Petersons läsebok, valda stycken (50); Xenofons Anabasis 1:sta kapitlet. *Grammatik:* Substantiv, adjektiv, pronomen samt af verbal-läran till konjugationen på *»μν»*.
- Franska:** *Öfversättning:* Les aventures de Télémaque par Fénelon, kap. 1—5 (56 sidor). De oregelbundna verben efter Lidforss' språklära (den mindre); repetition af grammatiken i Ploetz' elementarbok. Skrifvingar på lärorummet.
- Tyska:** Calwagens elementarbok styckena 13—20 af första afdelingens andra kurs; öfversättning till tyska af motsvarande svenska stycken, samt 36 stycken af andra afdelingen. Formläran fullständigt genomgången.

- Historie:** Gamla tiden till Roms kejsartid efter Schottes lärobok.
- Geografi:** Grekiska halfön, Asien, Afrika, Australien, Amerika. Satsur den astronomiska och fysiska geografin efter Roths lärobok (N:o 1 eller 2). — Repetition till Sverige.
- Matematik:** *Geometri:* 3:dje och 4:de böckerna af Euklides efter Lindman med repetition; öfningssatserna 86—138 ur Todhunter-Hultman. — *Algebra:* Bråk och eqvationer af 1:sta graden efter Haglund samt lättare problem. — *Aritmetik:* Repetition.
- Naturkunskap:** Repetition af människans skelett: fåglarnes och de kallblodiga vertebraternas systematik, efter Almquist-Lagerstedt; undersökning och bestämning af lefvande växter för ökad kännedom om växtens yttre delar och öfning vid florans begagnande; sexualsystemet; exkursioner.

Nedre sjetten klassen.

Klassföreståndare: Doktor *Österberg*.

- Kristendom:** Ebreer- och Filipperebrevet samt en del af Apostlagerningarna. Kyrkohistorie till Reformationstidvarvet, delvis repeterad.
- Svenska:** Ur Melins och Hernlunds läsebok: Lefnadsteckning af Runeberg, prosastycken och dikter af Geijer och Runeberg samt läsebokens sista afdelning: »Valda prosastycken». — Fritiofs saga af Tegnér. — Muntliga föredrag. — Rättstafningsöfningar och 9 uppsatser.
- Latin:** *Öfversättning:* Livius, 35 kapitel af första boken (40 sidor), hvaraf en del repeterats. Ovidii Metamorfoser, Niobe, Philemon et Baucis, Midas, Armorum iudicium (782 verser). *Grammatik:* Syntaxen avslutad från läran om tempora, jämte dithörande extemporalieöfningar efter Törnebladh, 2:dra kursen (styckena 67—126). — Prosodiken repeterad. — 20 stilar, hvaraf 4 på lärorummet.
- Grekiska:** *Öfversättning:* Xenofons Anabasis, första boken kap. 2—7 (19 sidor). *Grammatik:* Repetition och utförligare genomgång af formläran till konjugationen på »μν».
- Franska:** *Öfversättning:* Fénelon, »Les aventures de Télémaque», kap. VI—XIV (106 sidor) samt utan förberedelse kap. XV—XVI (21 sidor). *Grammatik* (Lidforss' mindre): Formläran i sin helhet; satsläran kap. 8 § 1—3 (om indikativen och dess tempora); oregelbundna verb. Skriftliga och muntliga extemporalier ur Philips skriföfningar (»Blandade uppgifter») i förening med utanläsning och talöfningar. 2 stilar.
- Tyska:** *Öfversättning:* Hauffs Märchen: Die Karavane, Der junge Engländer, Die Geschichte Almansors (160 sidor); af Die Jungfrau von Orleans 20 sidor. *Grammatik:* Repetition af formläran, af syntaxen till läran om konjunktionen. 7 stilar, hvaraf 3 på lärorummet. Öfversättning till tyska ur Calwagens skriföfningar (»sammanhängande stycken»).
- Historie:** Roms kejsartid efter Schottes lärobok, Medeltiden efter Pallins.

Geografi: Roths större lärobok (n:o 1 eller 2) till Amerika.

Matematik: Proportionsläran efter Hultman jämte repetition. Geometriska öfningssatser (122—138, 167—192).

Algebra: Problem af första graden efter Haglund.

Naturkunskap: Evertbraternas system och vigtigaste former. — Naturliga familjerna Solanaceæ, Personatæ, Asperifoliæ, Verticillatæ, Compositæ, Siliquosæ, Leguminosæ, Liliaceæ, Ranunculaceæ och Rosaceæ i förening med undersökning af lefvande växter. Exkursioner.

Öfre sjette klassen.

Klassföreståndare: Doktor *Lindroth*.

Religion: Apostlagerningarnes 8 sista kapitel. Norbecks dogmatik, kap. 5—9 och 11.

Svenska: *Läsning:* Homeros, Ilias och Odysséa; Platon, Sokrates försvarstal, Faidon och Gästabudet; Thukydidés, Pesten i Athen, efter Centervalls läsebok; Dalbäck, Sokrates; Ödmann, Hågkomster från hembygden och skolan; Benjamin Franklins sjelfbiografi och brevexling (i sammandrag); Egil Skallegrims saga; Byron, Bruden från Abydos; Svenska och norska småstycken. — Ett föredrag af hvarje lärjunge. — 9 uppsatser, hvaraf 3 på lärorummet.

Föredrag:

Josef II af Österrike: Om Bråvallaslag; Anna Maria Leuugren; Om vargen; Den svenska folkvisan; Den nordiska gudaläran; Engelbrekt Engelbrektsson; Finska folkets sista strid; Esaias Tegnér; Om fjäll-lemmeln; Slaget vid Stäket; Hertigen af Alba; Om polyperna; Odysseus' irrfärder; Johan Banér; Om elgen; Om järnvägarnes uppfinnning; Kristoffer Polhem; Norges förening med Sverige; Om myrorna; Oliver Cromwell.

Uppsatser:

- N:o 1: Jämförelse mellan vår och höst (behandlad af 1 lärjunge); Australiens natur (af 18); Orsakerna till det andliga ståndets makt under medeltiden (2).
- N:o 2: Skildring af ett jagtparti (7); Skildring af ett fiskafänge (4); Om kristendomens införande i Sverige (9).
- N:o 3: Sokrates (13); Beskrif din hembygd! (2); Birger jarls och Magnus Ladulås' fridslagar (5).
- N:o 4: Orsakerna till svenskarnes uppror under Engelbrekt (1); Hvilka förtjenster har Servius Tullius inlagt om romerska samhället enligt Livius? (6); Om Tysklands naturliga rikedomar (2); Stockholms blodbad (13).
- N:o 5: Amerikas upptäckt (16); Folkstammarne i Österrike-Ungarn (4).
- N:o 6: Järnvägarnes betydelse för ett land (7); Hvarigenom har Gustaf Vasa förtjenat namnet 'fäderneslandets fader'? (12).
- N:o 7: Om fågelskelettet (3); Hertig Karl, hans förhållande till konung Stigsmund (6); Filip II af Spanien (6); Bättre är lefva fri i nöd än vara träl i öfverflöd (3); Redogörelse för innehållet i första boken af Vergilii Aeneid (1).
- N:o 8: Om hugenottkrigen (14); Beskrifning af det gamla Roma (4); Om nyttan af att resa (2).
- N:o 9: Vikingalifvet (9); Man skall ej flyga högre, än vingarne bära (3); Efter regn kommer solsken. (6); Benjamin Franklin (2).

- Latin:** *Öfversättning:* Livius, från första bokens 35:te till andra bokens 32:dra kapitel (57 sidor); Vergilii Aeneid, första boken, samt 267 verser af andra boken (1,023 verser). — *Formlära*, repetition af verballäran; några antydningar om ljudlagarne. *Syntax*, modusläran, repetition af kongruensläran samt om nominativ och genitiv. Extemporalier (25 sidor). — Prosodiken repeterad. — Delar af Antiquiteterna. — 21 stilar, deraf 4 på lärorummet; 1 utan lexikon och grammatika. *En* af lärjungarne har enskildt genomgått och tenterat Cicero, De Senectute, en Sallustii Catilina.
- Franska:** *Öfversättning:* Fénelon, »Les aventures de Télémaque», kap. VI—XVI (127 sidor), delvis utan förberedelse. — *Grammatik* (Lidforss' mindre): af satsläran kap. 8 §§ 4—7 (subjunktiven, imperativen, infinitiven och participen); oregelbundna verb. — Extemporalier ur Philips skriföfningar, hvarur äfven stycken gifvits till hemlexor. — 10 stilar, hvaraf 4 på lärorummet.
- Engelska:** *Uttalslära* efter Olde. Uttalsöfningar och utanläsning (ur Olde). — *Öfversättning:* Moréns läsebok, 9 berättelser (26 sidor). *Grammatik* (Mathesius): Formläran till adjektivet.
- Tyska:** *Öfversättning:* Hauffs Märchen: Slutet af Der Zwerg Nase; Abner, der Jude der Nichts gesehen hat (22 sid.). Schillers Wallensteins Tod Kursivläsning ur Neues Novellenbuch af Roquette (35 sidor). Öfversättning till tyska ur Odhners svenska historie och Calwagens skriföfningar. *Grammatik:* Formläran och syntaxen genomgångna. Ett föredrag på tyska har hållits af hvarje lärjunge. 5 stilar, hvaraf 3 på lärorummet. Dessutom hafva två lärjungar tenterat 3 sagor ur Tausend und eine Nacht (417 sidor), en lärjunge Wallensteins Lager af Schiller.
- Historie:** *Allmän:* Nyare tidens första period efter Palliu; *Skandinavisk:* från och med forntiden till Gustaf II Adolf.
- Matematik:** Proportionsläran efter Hultman avslutad och repeterad; proportionslärans tillämpning på geometrien efter Hellgren till § 67; geometriska öfningssatser efter Todhunter-Hultman. *Algebra:* Eqvationer och problem af 1:sta graden med flere obekanta samt quadratrötter efter Haglund.
- Naturkunskap:** Repetition af människans anatomi och af vertebraternas systematik. — Naturliga familjerna Solanaceæ, Personatæ, Asperifoliæ, Bicornes, Caryophyllæ, Umbelliferæ, Gramineæ, Ranunculaceæ, Rosaceæ och Orchidæ i förening med undersökning af lefvande växter.

Nedre sjunde klassen.

Klassföreståndare: Doktor *Lindgren*.

- Religion:** Johannesevangeliet, kap. 1—17. — *Kyrkohistorie* (Nissen): Medeltidens och Nyare tidens, repetition af Gamla tidens.
- Svenska:** *Litteraturhistorie:* Från och med frihetstiden till och med götiska skolan, efter Warburg och muntligt föredrag. — Ett

föredrag, af hvarje lärjunge öfver på förhand uppgifvet ämne.
— 9 uppsatser, hvaraf 4 på lärorummet.

Föredrag:

Huru man får eld; De första spåren af människans tillvaro på jorden; Potatissockan; Boktryckerikonstens uppfinning, Gutenbergs lif och verksamhet; Emile Souvestre; »Norr ut» (reseskildring); Om människans hjärna; Matthias Corvinus; De stora hafsödlorna; Muhammedanismen; Om fotografien; Båfvärn; Om Gotland; Indianerna i Nordamerika; Eskimåerna; Om hösten; Om Suezkanalen; Karl Karlsson Gyllenhielm; Olof Rudbeck d. ä.; Materiens cirkulation; Kristofer Polhem; Om tobaken; Om kaffet.

Uppsatser:

1. a. Merkantilsystemet. — b. Skolungdomens täfvingsskjutning den 6 Okt. 1883. — c. Hvad människan sår, det skall hon ock uppsåra.
2. a. Gudsfruktan vishetens begynnelse. — b. Hvaruti kan Gustaf Adolf sägas hafva fullbordat sin faders verk? — c. Jämförande beskrifning af vårens och höstens blommor. — d. Karakteristik af Thomas Rouvière i O. Feuillet's komedi »Le village».
3. (Mogenhetsskrifning). Se öfre sjuende klassen.
4. a. Karakteristik af konung Henrik VIII af England. — b. Teckning af Reformationstidehvarfvet. — c. Handlade majoren i de Vigny's berättelse: »Laurette ou le Cachet rouge» rätt eller icke?
5. a. Jämförelse mellan kyrkoreformationen i England och i Sverige. — b. Hvarföre är vår geografiska kännedom om vissa delar af jorden ännu så bristfällig? — c. Hvari bestå svårigheterna att rätt kunna bedöma andras handlingar?
6. Redogörelse för huvudinnehållet af 2:dra boken i Vergilii Aeneid.
7. a. Hvad förstås med de kristnes frihet från lagen? — b. Uppkomsten af de nordamerikanska fristaterna. — c. Om isbildning och dithörande företeelser. — d. Analys af Kellgrens »Nya Skapelsen».
8. (Mogenhetsskrifning). a. Hvarigenom bevisar sig den hel. skrift vara Guds uppenbarade ord? (3 lärj.) — b. Hvilka voro de förnämsta orsakerna till konsternas och vetenskapers höga blomstring i det forna Grekland (0). — c. Den prussiska statens uppkomst och utveckling (2). — d. Dalupproren under Gustaf Vasas regering (4). — e. De fornordiska vikingatågen (5). — f. Om skalden Stagnelius (1). — g. Våra skogs- och deras inflytande på landskapets karaktär (2). — h. »Ej bättre bördan man bär på vägen än kunskap mycken» (5).
9. a. Förtjenar konung Ludvig XIV i Frankrike namnet af en stor regent? — b. Gör den s. k. frihetstiden i Sveriges historie skäl för detta namn, och, om så är, i hvad afseende? — c. Om solens inverkan på jorden. — d. Om den hypotetiska slutledningen.

Latin: *Öfversättning:* Livius 2:dra boken, kap. 23—65 (40 sid.); Ciceros tal mot Catilina I—III (34 sid.); Vergilii Aeneid, 2:dra boken från vers 198 samt 3:dje boken (1,323 verser). Dessutom har en lärjunge enskildt genomgått och tenterat Sallustii Catilina. — *Grammatik:* Formläran repeterad; syntaxen utförligare genomgången och avslutad från läran om infinitivus. — *Extemporalier:* Styckena 57—100 efter Törneblad, 2:dra kursen. — *Stilistik* efter Bergman. — *Antiquiteter* muntligen i sammanhang med literaturläsningen. — 18 stilar, hvaraf 4 på lärorummet.

Grekiska: *Öfversättning:* Xenofons Anabasis, 3:dje boken från 3:dje kapitlet (11 sid.); Xenofons Memorabilia, 1:sta boken (55 sid.); Homeros' Odysseé, 3:dje boken från vers 200, och Iliad 1:sta och 2:dra boken (1,328 vers.). — *Grammatik:* Syn-

taxen afslutad från läran om modus i bisatser; formläran delvis repeterad.

- Franska:** *Öfversättning:* Feuillet, »Le village», slutet (26 sid.); Klints »Littérature française», tvänne berättelser (22 sid.); Molière, »Le bourgeois gentilhomme», A. I—III; samt utan förberedelse några sidor ur Souvestre, »Au coin du feu», samt ur Klint. Dessutom hafva två lärjungar enskildt genomgått och tenterat: A. Daudet, »Contes du Lundi» (100 sid.). — *Grammatik* (Lidforss' mindre): af Satsläran kap. 9 (negationen), kap. 7 (pronomen), kap. 1—4 (satsdelarnes inbördes öfverensstämmelse, artiklarna, partitivmärket och substantivet); en del oregelbundna verb. — *Berättande* af anekdoter i förbindelse med *talöfningar*. — 12 stilar, hvaraf 4 på lärorummet.
- Engelska:** *Öfversättning:* Moréns läsebok, 13 berättelser (79 sid.), samt utan förberedelse 10 sidor. Dessutom har en lärjunge enskildt genomgått och tenterat: Dickens, »A Christmas Carol in Prose», samt två lärjungar på samma sätt: Irving, »Tales of the Alhambra», 8 berättelser (115 sid.). — *Grammatik:* (Mathesius): Formläran från adverbet; Syntaxen till hjälpverben; oregelbundna verb. — *Utanläsning* (stycken ur Moréns läsebok, 1:sta kursen) i förbindelse med *talöfningar*.
- Historie:** *Allmän:* Nyare tidens 2:dra period, efter Pallin; *Skandinavisk:* tiden 1611—1771.
- Matematik:** *Geometri:* Proportionslärans tillämpning på geometrien efter Hellgren från § 71; repetition; öfningssatser efter Todhunter-Hultman. — *Algebra:* Radikaler, eqvationer af 2:dra graden med problem; diskussion af 2:dra grads eqvationen; dubbelt irrationela uttryck; några lärjungar: aritmetiska serier och roteqvationer; en: logaritmer och geometriska serier.
- Fysik:** Allmän fysik, läran om värme och ljus, efter Alnquist.
- Filosofi:** Logiken efter Klingberg-Sjöberg.

Öfre sjunde klassen.

Klassföreståndare: Doktor Höjer.

- Religion:** Romarebrevet; repetition af föregående årens kurser.
- Svenska:** *Literatur:* från Anna Maria Lenngren till och med Hans Järta; Oehlenschlägers Helge. — 9 uppsatser (med student-scripta), hvaraf 4 på lärorummet.

Uppsatser:

1. a. Hvilka voro orsakerna till enväldets införande i Sverige under Karl XI? (Behandladt af 5 lärjungar). — b. Om de viktigaste kristna religionsläroarna och deras territoriella utbredning (2). — c. Modet råder för halfva segern (0). — d. Anna Maria Lenngren (4).
2. a. Skildring af tillståndet i Sverige vid Karl XII:s död (5). — b. Hvilka äro de kännetecknande dragen i det engelska folklynnet? (1) — c. Om kroppars aggregationstillstånd (0). — d. Bengt Lidner som människa och skald (4). — e. Jämförelse mellan Aeneas' och Didos karaktär efter Vergilius (3).
3. (Höstterminens student-scripta) a. Johannes Döparens personlighet, sådan den tecknas i evangelierna (1). — b. Redogör för hufvudinnehållet af 1:sta boken i Vergilius' Æneid! (0). — c. Karaktäristik af konung

Henrik VIII i England (0). — d. Arvid Horn såsom statsman (1) — e. Slaget vid Lützen (6). — f. Den vetenskapliga odlingen och dess förnämste målsmän i Sverige under frihetstiden (3). — g. Om rofdjurens egendomligheter i jämförelse med andra djurslag (0). — h. Utveckla betydelsen af Solons sats, att ingen kan prisas lycklig före sin död! (1).

4. (Af lärjungarne sjelfva valda ämnen): Statshvälfningen i Sverige 1772; Gustaf III:s mord och anledningarne dertill; Hvad inflytande utöfvade Gustaf III på Sveriges öde? Jämförelse mellan Lykurgos' och Solons lagstiftning; Arvid Horn såsom statsman; Öfversigt af det svenska statskicket's historiska utveckling; Nederländska frihetskriget; Hufvudorsakerna till polska rikets upplösning; Karl I och parlamentet; Orsakerna till franska revolutionen; Skogarnas betydelse för ett land; Åskledaren; Man bör ej prisa någon lycklig före hans död.
5. a. Hvilka voro de förnämsta orsakerna till Sveriges yttre vanmakt under frihetstiden? (4). — b. Teckna Georg Adlersparre i hans förhållande till 1809 års statshvälfning (1). — c. Bättre börda bär man icke med sig än förstånd på färden. Mer än guldet gör det gagn på okänd ort: det är den fattiges frälsning (0); — d. Hvilka äro de ledande tankarne i Vallins qvåde »Dödens engel»? (1). — e. Om spectrum (7).
6. a. Om de svenska planerna på ett östersjövälde (2). — b. De politiska förbindelserna mellan Sverige och Holstein-Gottorp (1). — c. Jämförelse mellan 1830 och 1848 års franska revolutioner (3). — d. Om reformationsförsöken under medeltiden (4). — e. Begärets natur och arter (0). — e. Erik Gustaf Geijer som menniska, medborgare och skald (2).
7. a. Statsmaktens fördelning enligt 1809 års regeringsform (0). — b. Orsakerna till Polens undergång (4). — c. Huru blef Italien ett rike? (8). — d. Hvad är en karaktär? (0). — e. Hvar plåga har sitt skri för sig, men helsan tiger still (0). — f. Af hvilka faktorer bestämes ett lands klimat? (0). — g. Hurudan visar sig Horatius i sina oden? (0).
8. a. Nederländarnes frihetskamp och dess betydelse för Europa (12). — b. Hvilket vore för Sverige fördelaktigast: besittningen af Finland eller föreningen med ett sjelfständigt och jämbördigt Norge? (1). — c. Prudens futuri temporis exitum caliginosa nocte premit deus (0). — d. Tron utan gerningar är död (1). — e. Hvilket är det ädlaste af människans sinnen? (0). — f. Hvilket af de skandinaviska landen är mest gynnadt af naturen? (0).
9. (Studentscripta) a. Hvarigenom bevisar sig den heliga skrift vara Guds uppenbarade ord? (1). — b. Hvilka voro de förnämsta orsakerna till konstens och vetenskapers blomstring i det forna Grekland? (0). — c. Den preussiska statens uppkomst och utveckling (2). — d. Dalupproren under Gustaf Vasas regering (4). — e. De fornordiska vikingatågen (3). — f. Om skalden Stagnelius (3). — g. Våra skogsträd och deras inflytande på landskapets karaktär (0). — h. Ej bättre börda man bär på vägen än kunskap mycken (0).

Latin: *Öfversättning:* Livius, 3:dje boken från 31:sta kap. (40 sidor); Horatii oden, 1:sta och 2:dra böckerna (1,448 verser). — Särskildt hemarbete, kontrollradt genom tentamina, af alla lärjungarne: Ciceros två senare tal mot Catilina (21 sidor), Ciceros tal för Sex Roscius (45 sid.). Af 11 lärjungar: Vergilii Aeneid, 4:de boken (705 verser). Af 3 lärjungar: Horatii oden, 4:de boken (582 verser). — Öfversigtlig repetition af syntaxen. Törnebladhs extemporalier; pronomina och partiklarna. — Bergmans stilistik. Metrik (muntligen). — Repetition af antiqviteterna efter Lindroths sammandrag. — 15 stilar, hvaraf 4 på lärorummet.

Grekiska: *Öfversättning:* Plato, Sokrates' försvarstal och Kriton; Euripides, Medea. Dessutom hafva lärjungarne enskildt genomgått och tenerat Homeri Iliad, 6:te boken, och Herodotos,

1:sta boken. — *Grammatik*: Fullständig repetition af form-lära och syntax.

- Franska:** *Öfversättning*: Molière, »Les précieuses ridicules», Sc. X—slut; stycken ur Klints »Littérature française» (37 sidor); utan förberedelse, stycken ur Klint (30 sidor). Dessutom har dels såsom ålagdt sommararbete, dels frivilligt genomgått och tenterats: af 3 lärjungar: Laboulaye, »Souvenirs d'un voyageur» (196, 196 och 150 sidor); af 3: A. Daudet: »Contes du Lundi» (203, 108 och 108 sidor); af 2: Laboulaye, »Histoire des Etats-Unis» (1 delen); af 2: Mérimée, »Colomba»; af 1: Guizot, »Histoire de la civilisation en Europe»; af 1: Laboulaye, »Le Prince-Caniche»; af 1: Erckmann—Chatrian, L'ami Fritz; af 1: E. Souvestre, »Dans la prairie»; af 1: Saintine, »Picciola». — *Grammatik* (Lidforss' mindre): af satsläran kap. 5—6 (adjektivet, räkneorden); repetition af hela kursen genom hemlexor ur Philips skriföfningar (blandade uppgifter samt prof för mogenhetsexamen, 23 stycken, 12 sidor). — 10 stilar, hvaraf 4 på lärorummet.
- Engelska:** *Öfversättning*: Sturzen-Beckers läsebok, senare delen (82 sidor); samt utan förberedelse stycken ur densamma (42 sidor). Dessutom har såsom ålagdt sommararbete af alla lärjungarne genomgått och tenterats: Macaulay, »Frederic the Great». En lärjunge har enskildt genomgått och tenterat: Shakspeare, Julius Cæsar (2 akter). — *Grammatik* (Mathesius): Syntaxen från hjälpverben avslutad; repetition af hela kursen.
- Historie:** *Allmän*: från 1789 till närvarande tid efter Pallin; *skandinavisk*: från 1718 till närvarande tid. Sveriges *statskunskap*. Två lärjungar hafva särskildt tenterat Laboulaye, Förenta staternas historie I—III.
- Matematik:** *Geometri*: Repetition af hela kursen. — *Algebra*: Roteqvationer och logaritmer, repetition; en del lärjungar dessutom serier samt trigonometri (Mundt).
- Fysik:** Läran om ljuset, ljudet, elektriciteten och magnetismen (Almquist); repetition.
- Filosofi:** Logiken repeterad; antropologien (efter Sjöberg—Klingberg).

Undervisning i *teckning* har meddelats en timme i veckan från och med andra förberedande klassen till och med femte (8 klasser) och har varit för alla obligatorisk. Undervisningen har omfattat följande kurser, nämligen i

- Andra förberedande klassen*: Första grunderna enligt Stuhlmans metod, dels på taffla, dels i rutad bok.
- Tredje förberedande klassen*: Räta, fristående linier samt enklare mönster med räta linier i rutad bok efter samma metod.
- Första nedre klassen*: Fortsättning af mönsterritningen med räta linier i rutad bok.

- Första öfre klassen:* Fortsättning af föregående årets kurs, samt båglinier i prickade böcker.
- Andra klassen:* Mönster med räta linier och båglinier i prickade böcker, efter Stuhlmans kurs och C. Burmans öfvergångskurs från prickad bok till frihandsteckning; några af de första figurerna af Stuhlmans väggplanscher.
- Tredje klassen:* Frihandsteckning efter Stuhlmans väggplanscher, 1:sta kursen och början af den 2:dra.
- Fjerde klassen:* Fortsättning af ritning efter Stuhlmans väggplanscher, 1:sta och 2:dra kursen, samt ritning efter fristående figurer.
- Femte klassen:* Klotsritning och delvis äfven teckning efter planscher med landskap och djur.

Undervisning i *handarbete*, som meddelats i de förberedande klasserna under två lektioner i veckan, har omfattat följande arbeten nämligen i

- Första förberedande klassen:* Pappersflätning, utstickning och sömnad på papp. m. m.
- Andra förberedande klassen:* Vikning och flätning af papper (mattor, korgar, bokmärken, m. m.), sömnad på cartonnage, arbeten af trästickor.
- Tredje förberedande klassen:* Spånarbeten, stickning och utskärning på papp.

Slöjdundervisningen inom skolan har under läsåret tagit ett nytt steg framåt. Två frivilliga slöjdkurser hafva nämligen blifvit anordnade, af hvilka den ena är afsedd för de yngre lärjungar, hvilka å ena sidan kunna antagas hafva förvärfvat de förberedande klassernas färdighet i de första och enklaste handarbeten (hvari undervisningen i dessa klasser är obligatorisk: se ofvan!), men å andra sidan ännu icke ega tillräcklig fysisk styrka för att med framgång deltaga i snickerislöjden. I denna kurs hafva deltagit 15 lärjungar, hufvudsakligen tillhörande *nedre första klassen*. Undervisningen, som meddelats kl. 2—3 e. m. omedelbart efter middagslektionernas slut, har omfattat dels träsnideri, dels förfärdigande af papparbeten efter en särdeles prydlig modellsamling, som vi införskrifvit från Hr M. Leonhardt i Dresden. Fröken S. Porath, som meddelat undervisning häruti, har för ändamålet gjort studier såväl i skolor som hos enskilda fackmän.

Den andra frivilliga slöjdkursen eller den egentliga snickerislöjden, afsedd för lärjungar från och med 10 års ålder, har med stort intresse omfattats. Den har varit förlagd till eftermiddagarne kl. 5— $\frac{1}{2}$ 7 och kl. 3,47— $\frac{1}{2}$ 9 och så anordnad, att hvarje lärjunge

undervisats två dagar i veckan. Under höstterminen deltog häri 64 lärjungar och under vårterminen 63; hvarjämte under julferierna anordnades två extra kurser om förmiddagarne kl. 9—³/₄11 och 11—³/₄1. Häri deltog 26 lärjungar.

Såsom i förra årsredogörelsen nämdes, hafva verktyg och modeller hämtats från Nääs' slöjdseminarium. Atskilliga föremål i den ursprungliga samlingen hafva dock blifvit utbytta mot andra, som ansetts mera kunna intressera *våra* lärjungar att förfärdiga (till exempel *båtar* i stället för skedar, en *växtpress* m. m.). Ännu flere förändringar skulle hafva företagits i samma syftemål, om det icke hade visat sig, att modellserien från Nääs i allmänhet innebär ett så väl genomtänkt fortskridande från det lättare och enklare till det svårare och mera komplicerade, att det ofta är svårt att finna ett nytt föremål, hvilket lika väl som det ursprungliga fyller sitt ändamål i serien. Endast i den mån sådana pröfvas och befinnas lämpliga, vilja vi göra utbyten. Högsta antalet modeller, som under läsåret eftergjorts af någon, är 33. Alla lärjungarne hafva börjat med seriens första nummer och sedan fortsatt, undantagande några få äldre, hvilka ansetts kunna utan skada öfverhoppa ett och annat nummer. Tre lärjungar, som visat särskild fallenhet för slöjd, hafva utom ordningen fått förfärdiga hvar sin växtpress.

Undervisningen har meddelats af Herr C. Johansson, hvilken sjelf genomgått Nääs' slöjdseminarium samt förut tienstgjort som slöjdlärare dels i Rektor Palmgrens skola dels i härvarande idiotanstalt, der han ännu är lärare. Herr Johansson kommer äfven hos oss fortfarande att tienstgöra som lärare i snickerislöjd.

Beträffande verkan af denna undervisningsgren anse vi oss kunna hysa goda förhoppningar. Det är visserligen ännu för tidigt att fälla några allmänna omdömen om dess resultat. Så mycket torde dock kunna sägas, att de arbeten, som förfärdigats, och som skola blifva att bese vid afslutningen, i allmänhet äro ordentligt och snygt gjorda, och att lärjungarnes intresse för slöjden varit påtagligt. Detta har bland annat visat sig af de talrika fall, då en lärjunge, som någon gång varit frånvarande, eller som varit särskildt ifrig att få en sak färdig, anhållit att få slöjda under andra slöjdtimmar än de åt honom anvisade. Vidare visar det sig, att snickerislöjden gifver en mångsidig och lagom motion och sprider en angenäm värme i kroppen. Erfarenheten har ock lärt — något som vi förut sagt oss hafva skäl att antaga — att slöjdandet kräfver noggrannhet, uppmärksamhet och ihärdighet. Brister något häri, faller det ögonskenligen i dagen, och lärjungen ser sjelf det dåliga resultatet. Vi kunna tillägga, att slöjden äfven är egnad att framkalla sjelfbeherskning. Ty om ett arbete misslyckas, måste det göras om igen, hvilket, om det

behöfver ske två eller tre gånger, alltid frestar tålmodet och stundom till och med kostar tårar; medan dock lärjungen sjelf måste inse, att det är nödvändigt, såvida icke antingen en länk skall fattas i hans serie, eller ock en underhållig produkt framställas till jämförelse med kamraternas.

Ett förhållande, som vi med glädje anteckna, är, att en och annan lärjunge, som med svårighet följer undervisningen i andra ämnen, visar stor fallenhet för slöjd. Om en sådan lärjunge har föga framgång med sina öfriga studier och i följd deraf frestas till nedslagenhet och missmod, gifves det dock ett ämne, som han känner sig väl beherska: en omständighet, som både är egnad att uppehålla hans lifsmod i allmänhet och dessutom anvisar honom en väg, på hvilken han kan blifva en lika dugande menniska, som hans kamrater på andra banor.

Af den erfarenhet vi hittills vunnit rörande detta undervisningsämne framgår, att vi visserligen icke, såsom någon gång yrkas, skulle vilja göra slöjden obligatorisk för alla, men deremot gerna skulle önska, att lokala förhållanden och skolans ekonomi framdeles medgäfvade antagandet af så många frielever i detta fack, att ingen, som önskade deri deltaga, behöfde utestängas från denna undervisning.

Undervisning i *sång* har meddelats under två lektioner i veckan med kl:na 1:2—4.

De i *gymnastikundervisningen* deltagande lärjungarne hafva varit fördelade i tvänne afdelningar; båda hafva haft gymnastik 4 dagar i veckan: den nedre (kl:na 1:2—4) från kl. 2.15—2.55, den öfre (kl:na 5—7) från kl. 2—3 (två dagar) och 3—3.30 (två dagar). Öfre afdelningen har dessutom undervisats i exercis. Öfningarne hafva hållits i brandstationens vid Johannis plan gymnastiklokal.

Den enskilda gymnastikförening, som sislidet år bildades af äldre lärjungar inom skolan, har äfven detta år varit i verksamhet. Antalet medlemmar har ökats och utgör nu 20. Öfningarna, som fortgått en afton i hvarje vecka, hafva ledts af Grefve Cronhjelm, till dess denne för en tid sedan blef af sin tjänst förhindrad att dermed fortfara, derefter af löjtnant Wawrinsky. Föreningen har antagit en inbjudning från en liknande förening vid Norra latinläroverket att deltaga i en gymnastiktäflan den 31 Maj.

Flertalet lärjungar i nedre sjetten klassen hafva i år bildat en "Förening för fria lekar", som två eftermiddagar i veckan öfvat sådana å derför lämplig plats (Tekniska högskolans gård).

Vid den af Föreningen för skolungdomens vapenöfningar i Oktober månad sislidet år anordnade täflingsskjutningen deltog äfven sko-

lans lärjungar, af hvilka rätt många, isynnerhet bland "skarpskyttarne", visade god skjutskicklighet.

Den 10 November 1883 firade skolan en enkel Luthersfest i stora salen 2 tr. upp, hvilken var prydd med växter, flaggor och en staty af Luther. Luthers bild framställdes i ett föredrag af skolans hufvudlärare i religion, Lektor Berglund. Sånger, mest af Luther, utfördes dels unisont, dels i stämmor. De verser, hvarmed festen avslutades, meddelas här såsom ett minne för de deltagande, då af flere bland dem begäran framstälts om deras offentliggörande.

Slutord

Vid skolans Luthersfest den 10 November 1883.

Till sist ännu ett ord till er, I unge!
 Och främst till er, som öfverskridit gränsen
 För barnets första, halfmedvetna lif.
 Till er en allvarsfråga: Hvem af Eder
 Fins väl, som är i stånd att af en lifsbild
 Som Martin Luthers gömma i sin själ
 Ett varmt, lifskraftigt intryck? — Ingen ålder
 I menniskolifvet ges, hvarunder hjertat,
 — Der hjerta fins — kan slå så högt, så varmt,
 Då minnet målar fram de ädla dragen
 Af seklens stormän, män, som med sitt snille,
 Med viljans kraft och framför alt med riktning
 Mot mensklighetens högsta mål, arbetat
 Och kämpat, lidit, fallit eller segrat. —
 Men ännu mer: den ålder, som belyses
 Af ungdomsvårens sol, *er* ålder är det,
 Hvarunder stora tankar, modiga
 Beslut att egna sig åt höga lifsmål —
 Ej vecklas ut, ej mogua, — nej, men födas,
 Om jordmän finnes, mäktig att dem alstra.
 Skall därför — så jag tänkt — en minnesfest
 Som denna någonstädes kunna firas
 Och lemna märken efter sig i tiden,
 Så skall den firas bland en ungdomsskara.
 Dock missförstån ej: skilda gåfvor skiftats
 Åt hvarje menska: icke samma glöd,
 Ej samma kraft att amma stora tankar
 Åt alla gifvits. Men ett lifvets tecken
 Är prägladt i hvar ynglings själ, som mäktar
 Att känna hjertat vidgas, själens vingar
 Sig lyfta högt, då idealen nalkas.

O, att det spordes något sådant vingslag
 I denna ungdomsskara! Skulle Luther
 Ej vara mannen just att lösa vingen,
 Att ge den kratt och styra högt dess kosa?
 Han, denne man, som sjelf ifrån sin ungdom,
 — Den tid som nu är Eder eller nalkas —
 Med kropp och själ sig offrat åt det högsta
 Af alla mål; — en man, i hvilkens ande
 Hänförelse för rätt, ja, eldsnit bodde; —
 En man, hvars mod var lika oförskräckt,
 Ehvad det gälde verka eller lida
 För lifsuppgiften, hur' dess omfång växte;
 En man, för hvilken törsten efter sanning
 Och ljus ej släcktes ut, förr'n lifvet släcktes; —
 En verklig man, hvars vida hjerta föga
 Trångbröstadt småsint tanke kunde rymma;
 En man för sig, hvars första, tyngsta kamp
 Emot en verld af lögn ej understöddes
 Af någon afgjord bundsförvandt på jorden; —
 En man dock först och sist och framför alt,
 Af bergfast tro, som öfvervinner verlden. --
 Nu väl: fins här i denna skara någon,
 Som känner hjertat briunande inom sig
 Inför en bild, som Martin Luthers bild?
 Väl, om det funnes! Tiden har behof
 Af ynglingar, som syfta högt, som dväljas
 Uti det verkligt storas rena rymder;
 Som gifva hopp att bära idealen
 I verlden fram bland skilda lifsuppgifter.
 Vår tid har nog, ack! mer än nog den har
 Af kalla, af förkrympta ynglingssjälur
 Med småförståndigt tvifvelsjuka sinnen,
 Med sjelfvisk njutningslystnad, blicken vaken
 Blott för de lägre tingens kraf; med hjertat
 Tillyckt och blindt för högre lefnadsmål.

Men Luthers bild är rik. Ej blott de högsta
 Lifsgerningar och sekeltunga tankar
 Afspeglar den. Då skulle vi, de fleste,
 På afstånd stanna endast och beundra.
 Nej, denna bild har andra ädla drag,
 Som passa väl för hvardagslifvets pligter
 Och kunna efterbildas af en hvar
 I än så anspråkslösa lifsuppgifter.
 Se denna sinnets ödmjukhet, som bildar
 En dämpad bakgrund till hans hjeltomod:
 Se denna djupa vörndnad, denna lydriad,
 Hvarmed han böjer sig uti det längsta
 Och sviker yttre stadgar icke förr,
 Än i den mån som samvetspligten bjuder

Med oförtydbar röst. Se denna trohet
 Mot pligtens kraf i smått och stort, i hemmet
 Såväl som på det yttre arbetsfältet.
 Se denna arbetskraft och denna järnflit,
 Hvars frukt bland andra blef den tyska bibeln:
 Ledstjornan genom sekler för mång'tusen. —
 Säg, gifves det i dessa drag för Eder,
 I unge, något, som är värdt att likna,
 Att efterfölja? — Trefaldt lycklig den,
 Som vill det! Hvilka män det skulle blifva
 En gång af denna ungdom, om, då än
 Ert sinne bildbart är, det ville danas,
 Ej osjelfständigt efter Luthers bild,
 Men med hans starka, sunda mensklighets
 Lifvarma drag med Guds belätets prägel!

Men om i dag i festens högtidsstund
 Ditt hjerta skulle vidga sig och värmas,
 Och frön till goda uppsåt börja gro,
 Var på din vakt! Så ädla hjertblad kräfva
 En trogen vård, om derutaf skall blifva
 Ett äkta träd med lifvets goda frukter;
 Om ej den späda plantan skall förtorka
 För frestelsernas starka sol; om icke
 Den kulna, ofruktbara höstens vind,
 Som blåser i den kalla hvardagsverlden,
 Skall suga ut dess must och rövva lifvet. —
 Och dock var oförfärad! Vill du målet,
 Så finnas medlen. Samme bundsförvandt,
 Som stod vid Luthers sida i hans verldskamp,
 Den Gud, som var hans fasta värn och borg,
 Han blir ock din i dina mindre strider,
 Så sant du icke sviker hans banér.

L. L.

Lärare och Lärarinnor.

- Fil. D:r C. G. Bergman, rektor: matematik och fysik i 7:2 och 7:1,
 franska i 5 och 2 = 18 timmar.
 Fil. D:r L. Lindroth: latin i 7:2, 6:2 och 1:1 = 18 timmar.
 Fil. D:r E. Lindgren: franska och engelska i 7:2—6:2, franska i
 6:1, Svenska i 7:1 = 22 timmar.
 Teol. Kand. F. Berglund, lektor vid södra latinläroverket: kristendom
 i 7:2—6:1 = 6 timmar.

- Fil. D:r N. Höjer: historie och geografi i 7:2—5, filosofi i 7:2 och 7:1, svenska i 7:2 och 6:2 = 23 timmar.
- Fil. D:r L. Looström, amanuens vid Nationalmuseum: (h. t.) tyska i 6:2—5 = 8 timmar.
- Fil. D:r P. de Laval, kollega vid Katar. allmänna läroverk: naturkunskap i 6:2—5 = 6 timmar.
- Fil. D:r J. V. Bodorff: svenska i 6:1, svenska och latin i 5, historie och geografi i 4—2, latin i 2 = 25 timmar.
- Fil. D:r J. Österberg, utn. lektor i Kalmar: latin och grekiska i 7:1 och 6:1, grekiska i 7:2 samt v. t. grekiska i 5 = h. t. 22, v. t. 26 timmar.
- Bergsnotarien O. Luthander: matematik i 6:2- 2, naturkunskap i 4 och 3 = 27 timmar.
- Fil. Kand. E. Planck: svenska, latin, franska och tyska i 4, franska i 3 samt h. t. grekiska i 5, v. t. tyska i 6:2—5 = h. t. 21, v. t. 25 timmar.
- Kand. K. Lind: kristendom, svenska och latin i 3, kristendom i 5 och 4 = 16 timmar.
- Fröken V. Söderström: kristendom, räkning och latin i 1:2, kristendom och svenska i 2.
- Fröken H. Hauffman: alt i 3:dje förb. kl. utom teckning och handarbete.
- Fröken A. Hauffman: kristendom, svenska, historie, geografi och räkning i 1:1: räkning och välskrifning i 2 förb. kl.
- Fröken S. Porath: alt i 2:dra förber. klassen utom räkning och välskrifning; handarbete i 1:sta och 3:dje förber. klasserna.
- Fröken A. Fyrvald: teckning i 1:2—2 fb.
- Skrifläraren F. Funck: välskrifning i 3—1:1.
- Musikdirektören P. A. Gohde: sång i 4—1:2.
- Kapten J. D. Haasum *) gymnastik i 7:2—1:2.
- Kyrkoherden H. Åsbrink: teckning i 5—2.

Med denna termin lemna doktor J. Österberg och kyrkoherden H. Åsbrink läroverket. Den förre nämdes redan under slutet af förra året till lektor vid Kalmar allmänna läroverk, men erhöll på derom gjord begäran ledighet från skötandet af sitt lektorat under vårterminen; den senares öfriga embetsåligganden tillåta honom icke att längre fortsätta sin undervisning. Af samma skäl lemnade doktor L. Looström skolan vid höstterminens slut. De följas af kamraters och lärjungars varma tack och hjertliga välönskningar.

Till Lektor Österbergs efterträdare är antagen Fil. Kand. S. V. Westerlund, som detta läsår tjenstgjort vid Hudiksvalls allm. läroverk.

*) Sedan kapten Haasum, som fått i uppdrag att införa svensk gymnastik i Londons folkskolor, afrest i slutet af februari månad, har löjtnanten vid 2:dra gardet, H. Wawrinsky, skött gymnastik- och vapenöfningarna vid läroverket.

Lärjungar.

Vid slutet af vårterminen 1883 var lärjungarnes antal 301. Af dessa aflade 19 mogenhetsexamen, 27 afgingo före höstterminens början och 10 efter dess slut, nämligen 9 till annat läroverk i hufvudstaden, 8 till enskild undervisning, 2 till förber. sjökrigsskolan, 2 till förber. teknisk skola, 1 till landbruk, 1 till sjös, 4 utan uppgifven anledning, 5 utan anmälan och 5 på grund af aflyttning från hufvudstaden.

Till höstterminen inskrefvos 37 och denna termin 6 lärjungar. Af dessa har 1 intagits i 7:2, 1 i 7:1, 2 i 6:2, 1 i 6:1, 2 i 5, 2 i 3, 1 i 2, 3 i 1:2, 6 i 1:1, 5 i 3:dje förb., 3 i 2:dra förb. och 16 i 1:sta förber. klassen. Lärjungeantalet var sålunda under h. t. 293 och under v. t. 289.

Lärjungarnes fördelning de båda terminerna äfvensom deras medelålder den 1 Sept. 1883 synes af följande tabell:

Klass	Antal		Medelålder d. 1 Sept. 1883
	h. t.	v. t.	
7:2	13	14	18,3 år
7:1	22	22	17,2 "
6:2	21	20	16,3 "
6:1	19	17	15,3 "
5	22	21	14,2 "
4	28	28	13,4 "
3	22	23	12 "
2	32	34	11,1 "
1:2 *)	32	30	10 "
1:1	23	18	9 "
3 fb.	22	25	8,3 "
2 fb.	21	21	7,2 "
1 fb.	15	16	6,4 "
Summa	293	289	

Af de under höstterminen närvarande lärjungarne tillhörde 249 Stockholms stad, 0 Stockholms, 4 Upsala, 2 Vesterås, 1 Örebro, 5 Karlstads, 5 Mariestads, 2 Göteborgs, 1 Halmstads, 3 Malmö, 1 Kalmar, 6 Nyköpings och 1 Gefleborgs län. 1 var från Norge, 1 från Danmark och 1 från England.

*) Medelåldern i 1:sta klassen vid hufvudstadens allmänna läroverk var den 1 Sept. 1883 10,7 år.

Öfversigt för höstterminen 1883 öfver lärjungarnes ålder.

Klass	6 år	7 år	8 år	9 år	10 år	11 år	12 år	13 år	14 år	15 år	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	Summa lärjun- gar.
1 fb.	11	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
2 fb.	1	16	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
3 fb.	—	3	14	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
1:1	—	—	8	11	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
1:2	—	—	—	11	16	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	32
2	—	—	—	—	8	19	5	—	—	—	—	—	—	—	—	32
3	—	—	—	—	—	10	9	1	2	—	—	—	—	—	—	22
4	—	—	—	—	—	—	3	18	6	1	—	—	—	—	—	28
5	—	—	—	—	—	—	—	3	15	4	—	—	—	—	—	22
6:1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	14	2	1	—	—	—	19
6:2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	5	4	2	1	—	21
7:1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	12	4	—	1	22
7:2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	6	4	—	13
S:ma	12	23	26	28	28	33	18	22	25	29	11	20	12	5	1	293

Helsotillståndet bland lärjungarne har under läsåret varit synnerligen tillfredsställande. Af de gängse smittosamma sjukdomarna (skarlakansfeber och mässling) hafva visserligen fall förekommit i ett och annat hem. Men då öfrige i sådant hem boende lärjungar antingen afhållits från skolan eller genast fått flytta hemifrån, hafva dessa sjukdomar icke vunnit någon allmännare spridning inom skolan, utan hafva endast enstaka fall förekommit.

Arbetstid.

Lärjungarne i kl:na 7:1—2 hafva under två veckor närmast före påskferierna dagligen antecknat den tid de i hemmet använt på sina skolarbeten, så väl de skriftliga som de muntliga. Nedanstående tabell visar medeltalet af den dagliga arbetstiden, såväl i hemmet som i skolan, inom hvarje klass. Arbetet är fördeladt på sex dagar. I arbetstiden i skolan ingå äfven de mellan lektionerna förekommande lofstunderna på 15 och 10 minuter, äfvensom tiden för undervisning i teckning och välskrifning. Tiden för morgonböns hållande (en kvarts timme hvarje dag) är icke medräknad, ej heller den åt gymnastik anslagna tiden.

Klass	Daglig arbetstid i skolan.	Daglig arbetstid i hemmet.	Sammanräknad arbetstid för dag.
2	4 tim. 32 min.	1 tim. 10 min.	5 tim. 42 min.
3	4 " 32 "	1 " 42 "	6 " 14 "
4	4 " 32 "	2 " 10 "	6 " 42 "
5	4 " 42 "	2 " 58 "	7 " 40 "
6:1	5 " "	3 " 12 "	8 " 12 "
6:2	4 " 50 "	3 " 22 "	8 " 12 "
7:1	4 " 20 "	4 "	8 " 20 "
7:2	4 "	*)	

Detta resultat synes oss vara ganska tillfredsställande. Arbetstiden är med åldern i någorlunda jämt stigande och kan icke anses vara längre, än man både kan och bör fordra af lärjungarne i de respektive klasserna. Naturligt är, att alltid några finnas, för hvilka arbetstiden utom skolan måste blifva längre, kanske väl lång; detta är något, som icke kan undvikas: icke alla hafva samma begåfning och samma lätthet att arbeta. Men vi hafva jämfört dessa uppgifter med likartade från statens allmänna läroverk och funnit, att medeltiden för arbetet vid detta läroverk icke obetydligt understiger densamma vid de förra. Om öfveransträngning eller helsans skadande genom skolarbetet kan således ej gerna vara tal: en åsigt som äfven delas af derom tillfrågade läkare.

Skolans *samlingar* hafva under året ökats dels genom köp, dels genom följande gåfvor af lärjungar:

Kranium af mård (*Martes sylvatica*, Nilss.) af Sven Hedin (7:1);
 " " gräfsvin (*Meles taxus* Blumb.) " Hans v. Essen (7:1);
 " " " " " " Carl Ros (7:1);
 Stoppadt exemplar af Hafstrut (*Larus marinus* L.) af Sven Bolinder (7:1);
 " " " Ljungpipare (*Charadrius apricarius* L.) af Axel Klinkowström (6:1);
 " " " Hackspett (*Picus major* L.) Herman Jentzen (5);
 Spritlagda exemplar af Mullvadssyrsa (*Gryllotalpa vulgaris*) af Carl Kuylenstjerna (5);
 Diverse spritlagda evertebrater från Lysekil af Karl Bandelin (7:1);
 Växter till skolans herbarium af Olof Forssell (7:1), Carl Ros (7:1)
 och Gustaf Ros (6:1).

*) Fördelningen af arbetet och den utsträckta fria läsningen i 7:2 göra det svårt att derifrån hämta bestämda uppgifter om arbetstiden.

Pensionsfond.

Vi omnämde i förra årets redogörelse, att början blifvit gjord till en pensionsfond för skolans lärarinnor, grundad på bidrag dels af dem sjelfva, dels af skolans egare. Denna fond har under läsåret fått som gåfva mottaga en summa af **tvåtusen (2,000) kronor**. För medlens förvaltning och användande hafva följande bestämmelser blifvit gjorda.

- § 1. Kapitalet förvaltas af skolans egare.
- § 2. Så länge skolans verksamhet fortgår, fördelas räntan årligen mellan de skolans lärarinnor, hvilka tjenstgjort vid densamma minst två fulla kalenderår och, enligt särskild bestämmelse, för beredande af lifränta sjelfva årligen insätta i Ränte- och Kapitalförsäkringsanstalt tjugufem (25) kronor. Fördelningen sker så, att lärarinna, som vid läroverket tjenstgjort sju kalenderår eller derutöfver; erhåller dubbelt emot den, som tjenstgjort kortare tid. Dessa belopp insättas årligen före December månads utgång i Ränte- och Kapitalförsäkringsanstalt för beredande af lifränta.
- § 3. Under Januari månad hvarje år lemnas åt läroverkets inspektor redogörelse för kapitalets ställning och placering; vid samma tillfälle företes vederbörande lifränteböcker.
- § 4. Gåfvor, som möjligen komma att tillfalla pensionsfonden, läggas till kapitalet, och utdelas endast räntan på dessa, så framt icke annorlunda af gifvaren bestämmes.
- § 5. Skulle skolans verksamhet af någon anledning upphöra, fördelas kapitalet af skolans sist fungerande inspektor i samråd med dess siste egare mellan läroverkets då lefvande lärarinnor, vare sig de ännu tjenstgöra, eller på grund af sjukdom eller hög ålder dermed upphört; hvarvid afseende fästes vid tjenstetidens längd och behof af understöd. Skulle någon af de vid läroverket sist tjenstgörande lärarinnorna under läseterminen näst efter skolans upphörande komma att sakna anställning, må ett tillfälligt understöd, om så pröfvas skäligt, henne af denna fond tilldelas.
- § 6. Öfverlättes skolan i ny egares hand, skall denne skriftligen förbinda sig att icke ändra ofvanstående bestämmelser.

Examina.

Afgångsexamen i *tyska språket* och *naturkunskap* hölls den 21 och 22 September 1883 med nedra sjunde klassens lärjungar. Af

Kongl. Maj:t förordnad Censor var professorn vid tekniska högskolan m. m. D:r H. Holmgren.

Mogenhetsexamen. Under innevarande termin hafva de skriftliga profven för fullständig afgangsexamen blifvit den 18, 19 och 21 April aflagda af öfversta klassens tretton lärjungar, hvilka samtliga förklarades berättigade till den muntliga examens undergående. Denna hölls den 19 maj, och blefvo de examinerade alla i densamma godkända, nämligen

Herman Abrahamsén, August Ankarsvärd, Carl Didron, Gösta Göransson, Per Karsten, Carl Ax. Nilson, Carl Nordenfeldt, Bengt Oxenstierna, Knut Peyron, Thomas v. Plomgren, Carl Rehn, David Strömberg och Gustaf Svedelius. Tre erhöilo betyget "Berömlig", fyra "Med beröm godkänd" och sex "Godkänd". — Deras medelålder var 19 år.

Censorer voro Domprosten, m. m. D:r C. G. L. Collinder, Professorn vid universitet i Luud, m. m. D:r V. E. Lidforss och Adjunkten vid samma universitet, D:r V. v. Zeipel.

Examensvitnen: Justitierådet Quensel, Riksarkivarien Bowallius, Kanslirådet Bruhn, Professor Lindhagen, Kyrkoherden Staaß, Lektor Kumlin, Öfverdirektör Berg, Riksantikvariern Hildebrand, Pastor Primarius Fehr.

Skolans inspektor, Presidenten m. m. H. Forssell, Statsrådet och Chefen för Kongl. Ecklesiastikdepartementet, m. m. C. G. Hammar-skjöld samt Kanslirådet i samma departement, E. F. Gustrin, behagade öfvervara examen.

Under de åtta år, som förflutit, sedan läroverket blef fullständigt, har mogenhetsexamen blifvit aflagd af 112 lärjungar.

Terminsafslutningen kommer att ega rum fredagen den 6 Juni kl. 10 f. m. i Tekniska skolans stora sal (Mäster Samuelsgatan 36), hvartill föräldrar och målsmän samt andra för läroverket intresserade vördsamt inbjudas.

Afgifter:

Inskriftningsafgift.....	10 kronor.
Terminsafgift (som erlägges i hvar-dera af månaderna September och Januari) i 1:sta förb. klassen	40 "
i 2:dra och 3:dje förb. kl.	50 "
i kl:na 1:1—4.....	85 "
i kl:na 5 och 6.....	100 "
i kl. 7.....	125 "

Härtill kommer för dem, som deltaga

i snickerislöjd.....	20 kronor,
i småslöjd *).....	15 „

Verktyg och arbetsmaterial lemnar skolan; de förfärdigade arbetena tillfalla lärjungarne.

Nästa termin börjar fredagen den 12 September, då klasserna 7—4 infinna sig i skolan kl. 11 f. m., kl:na 3—2 förb. kl. 1 e. m.

De af skolans egna lärjungar, som skola undergå examen i ett eller flere ämnen, infinna sig onsdagen den 10 Sept. kl. 10 f. m.

Nyanmälde till intagning i någon af klasserna från och med den 2:dra förb. infinna sig den 11 Sept. kl. 10 f. m. De nyanmälde lärjungar, som redan under vårterminen aflagt *godkänd inträdesexamen*, behöfva icke infinna sig förrän den 12 Sept.

De, som blifvit anmälde till inträde i första förber. klassen, infinna sig måndagen den 22 Sept. kl. 10 f. m. För inträde i denna klass fordras inga förkunskaper, och är inträdesåldern omkring sex år.

Föräldrar och målsmän, som ämna låta lärjunge sluta med denna termin, uppmanas att anmäla detta så snart som möjligt, helst före den 15 Juni.

Anmälan till inträde i skolan göres under sommaren skriftligen hos undertecknad Bergman (adress: Stockholm, Johannes östra kyrkogata 22; eller Stockholm, Näringsberg), som under sommarens senare del äfven kommer att träffas i staden å tider, hvilka genom annons i de dagliga Stockholmstidningarne skola tillkännagifvas.

Utom i skolan (Malmskilnadsgatan 52, der Vaktmästaren Landmark efterfrågas) och hos undertecknade, kan denna redogörelse fås i Billes bokhandel (Stockholm, Drottninggatan 25). Den sändes äfven på requisition.

Stockholm den 31 Maj 1884.

C. G. Bergman.

L. Lindroth.

*) Denna »frivilliga» slöjd är icke att förblanda med den obligatoriska undervisning i handarbete i de förberedande klasserna å tider, som äro på läsordningen upptagna.